

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

✉: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501 📠: 06-1/441-6502

✉: titkarsag@panasztestulet.hu

🌐: www.panasztestulet.hu

Ügyszám: FRP/26/2013/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

227/2013. (VIII. 1.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ 2013. január 10-én előterjesztett **panaszát** a 2013. augusztus 1-jén – dr. Kádár András Kristóf távollétében – megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

m e g k ü l d i a z O r s z á g o s R e n d ő r f ő k a p i t á n y n a k .

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben alapjogot súlyosan sértő intézkedésre került sor.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

1) A panaszos 2013. január 10-én, elektronikus úton terjesztette elő panaszát a Testület panaszbejelentő formanyomtatványán.

A panaszossal szemben 2013. január 10-én fogatosítottak intézkedést rendőrök a B. városbeli „K. T.” épületénél.

A panaszosnak egy a beadványban megjelölt telefonszámról telefonált egy nyomozó, hogy vegye át az idézést. A panaszos a rendőrrel megbeszélte, hogy a K. T.-nél fognak találkozni. A helyszínen a rendőr a panaszossal közölte, hogy előállítja, mert a kerületi rendőrség körözést adott ki ellene. A panaszos szerint a B. városi rendőrkapitányság január 3-án egyszerűen bedobott egy másnapra szóló idézést a postaládájába. A panaszos próbálta keresni a nyomozó hölgyet, de nem volt bent, és a kollégája azt mondta, hogy január 10-én

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

csütörtökön keresse. A panaszos 10-én szeretne volna felvenni a kapcsolatot a rendőrrel, de őt végül egy másik nyomozó előállította.

A panaszosnak kétszer is volt infarktusa, vércukorszintje magas, véleménye szerint pedig a fogdában nincs orvosi segítségre lehetőség, és az egész eljárás „az ÁVH-s időkre emlékeztet”. A panaszos tudomása szerint az idézést 8 nappal a megjelölt időpontot megelőzően kell kiküldeni, ezért a rendőrség eljárása a törvényi előírásoknak nem felelt meg. A panaszos véleménye szerint felháborító dolog, hogy „hazug, csalárd módon” így bánnak a rendőrök az emberekkel. A panaszos kérte a leírtak kivizsgálását, és a törvénytelenül eljáró rendőr elmarasztalását, egyúttal pedig jelezte, hogy panaszát a Legfőbb Ügyészség felé is megküldi, illetve jelezte, hogy amennyiben a Testület semleges vagy elutasító választ ad beadványára, bíróságon fogja érvényesíteni igazát, kártérítés terhe mellett.

2) Az előadó testületi tag 2013. január 14-én tájékoztató levelet küldött a panaszos részére, melyben a panaszbeadvány pontosítását célzó kérdéseket tett fel, illetve felhívta beadványának sajátkező aláírásával való megerősítésére. Az előadó testületi tag egyúttal a Testület hatásköréről is tájékoztatta a panaszost.

A panaszos 2013. február 4-én adta postára válaszát, melyet aláírásával ellátott. A beadvány szerint volt munkáltatója 2009-ben vagy 2010-ben őt feljelentette az akkor hatályban volt, Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. tv. (a továbbiakban: Btk.) 317. §-a alapján. A nyomozást a BRFK egyik kerületi Rendőrkapitányság folytatta le, ahol a panaszos is feljelentéssel élt volt munkáltatója és ismeretlen tettesek ellen, kényszerítés és egyéb más bűncselekmények miatt.

A panaszos szerint „munkáltatója feljelentését az ügyészség mindig meghosszabbította”- az utolsó határidő január 13-án járt le. Meglátása szerint a probléma ott kezdődik, hogy 2009-ben szívinfarktust kapott, amely megelőzhető lett volna, ha munkáltatója nem fenyegeti meg elbocsátással betegállományba vonulása esetére. A panaszos még az intenzív osztályon feküdt, amikor főnöke bejött a kórházba és különböző dokumentumokat íratott vele alá – többek között, mint később kiderült, egy tartozáselismerő nyilatkozatot is. A panaszos panasz-kiegészítésében utalt rá, hogy igazságügyi orvosszakértői vélemény készült arról, hogy akkor és abban az állapotban ő bármit aláírt volna, mert nem volt tisztában a következményekkel. A panaszos minden orvosi igazolást megküldött a nyomozó hatóság részére, ezért egészségügyi problémáival tisztában voltak, és arról is tudtak, hogy később még egy infarktuson is átesett, cukorbetegsége miatt pedig naponta négyszer kell inzulinoznia magát.

A panaszost a törvényben leírtakat figyelmen kívül hagyva arról sem értesítették, hogy a nyomozást megszüntették, majd újrakezdték. A panaszos valamennyi idézésnek eleget téve mindig megjelent a rendőrségen, és a nyomozó hatóság munkáját egyáltalán nem akadályozta.

A panaszt azért tette meg, mert a január 3-án keltezett idézést, amely január 4.-ére szólt, ő január 5-én vette ki a postaládából, mert csak úgy be volt dobva. Az ügy előadóját a panaszos azonnal felhívta, de nem tartózkodott az irodában, a férfi pedig, akivel beszélt, nem mutatkozott be, és csak annyit mondott, hogy keresse az ügyintézőt pár nappal később. Erre a panaszosnak sajnos már nem volt lehetősége, mert mint ahogyan azt eredeti beadványában is írta, felhívta egy nyomozó, hogy át kell vennie tőle egy idézést személyesen. Amikor a

panaszos a rendőrrel a K. T.-n találkozott, a rendőr csak akkor közölte vele, hogy az ügy előadója körözést adott ki ellene. A rendőr egyébként parancsot nem mutatott a körözés kiadásáról, de a panaszos mégis bement vele a rendőrkapitányságra.

Mindez dél és egy óra környékén történt, pont abban az időben, mikor inzulint kellett volna beadnia, erre azonban a rendőr hazugsága miatt nem volt lehetősége.

Fogvatartása alatt a panaszos jelezte, hogy inzulint kellene kapnia, de mindig azt mondták, hogy nem tudnak adni és legyen türelemmel. A panaszos hozzátartozói is mind telefonon, mind személyesen jelezték, hogy a panaszos állapotára való tekintettel kihallgatását haladéktalanul meg kell kezdeni. A kihallgatást az ügyintéző végül 16 vagy 17 órakor kezdte meg, amikor a panaszosnak már a második adag inzulint kellett volna beadnia.

Mivel a panaszosnak az inzulin hiánya miatt vércukorszintje felment, másnap be kellett mennie a B. Kórház kardiológiai osztályára, ahol valószínűsítették, hogy kisebb infarktust hordott ki lábán. Részletes eredményeket a panaszosnak a február 7-én esedékes vizsgálatok (terheléses EKG, szívultrahang) utánra ígértek. A panaszos beadványa végén utalt rá, hogy ha a vizsgálatok állapotának rosszabbodását igazolják, a nyilvánossághoz fog fordulni az ügyben.

Beadványa végén a panaszos rögzítette, hogy három dolog miatt terjesztette elő panaszát: egyrészt, mert az ügy előadója tudta telefonszámát, mégsem kereste; másrészt, mert attól még, hogy ő nem volt bent az irodában, üzenetét pedig nem adták át, még nem kellene, hogy ő legyen a hibás; harmadrészt pedig, hogy miért kell ilyen eljárásra számítani, ha a rendőrség ki tudja miért, nem határidőben fejezte be nyomozást.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbiak állapíthatók meg.

1) 2013. február 28-án kelt levelében a BRFK illetékes kerületi rendőrkapitányságának vezetője a Testületet arról tájékoztatta, hogy a panaszossal szemben a Btk. 317. §-ának (1) bekezdésébe ütköző – és a (2) bekezdés c) pontjára figyelemmel – a (6) bekezdés b) pontja szerint minősülő jelentős értékre, folytatólagosan és üzletszerűen elkövetett sikkasztás büntett és más bűncselekmények miatt folyamatban lévő bűnügy előadója egy r. százados rendfokozatú rendőrnő volt.

Az előadó 2012. december 4-én előterjesztést tett a nyomozás határidejének 2013. február 18.-áig történő meghosszabbítására, ám ezt a B. városi illetékes Ügyészség nem támogatta. Az Ügyészség utasítása az volt, hogy az eljárást rövid úton fejezzék be és az iratokat végrevízió céljából 2013. január 4-ig küldjék meg az Ügyészségre. Az előadó 2012. december 13.-tól 2013. január 1.-ig szabadságon volt, az ügyészség 2012. december 19-én kelt, a rendőrkapitányságra december 21-én érkeztetett utasítását 2013. január 2-án vette kézhez. A nyomozás érdemi lezárásához szükséges volt a gyanúsított folytatólagos kihallgatása, ezért az előadó az ügyési utasítás értelmében soron kívül intézkedett a gyanúsított idézése iránt.

Első ízben a gyanúsított idézés 2013. január 3-án kelt, határnapja január 4-e, a nyomozási

cselekmény kezdő időpontja 11 óra 30 perc volt. A kézbesítést a készenléti alosztály nyomozói hajtották végre, azonban az idézés igazolt átvétele megghiúsult, mert a panaszos nem tartózkodott egyik, a rendőrség által ismert címen sem. A nyomozók az idézést a panaszos – a Testület részére is postacímként megadott – házszám alatti lakásának postaládájába dobták be. A panaszos a 2013. január 4-ére tervezett nyomozási cselekményen nem jelent meg, magát semmilyen módon nem mentette ki. Az előadó ismét írásban idézte a gyanúsítottat, az idézés január 4-én kelt és január 7-én 8 óra 30 percre szólt. Az idézés igazolt kézbesítése ismét megghiúsult, a két ismert címen senki sem tartózkodott, a lakókörnyezetben végzett adatgyűjtés, ami a panaszos tartózkodási helyének feltárására irányult, eredményre nem vezetett. Az előadó az idézésekkel párhuzamosan megkísérelte a panaszost valamennyi ismert telefonszámán elérni, ez azonban eredményre nem vezetett. A gyanúsított az ismételt idézésre sem jelent meg, távolmaradását nem mentette ki.

Tekintettel arra, hogy a panaszos tartózkodási helyéről nem állt rendelkezésre érdemi információ, idézésekre nem jelent meg, telefonon nem volt elérhető, lakókörnyezete nem tudott hollétéről felvilágosítást nyújtani, büntetés-végrehajtási intézetben pedig nem tartották fogva, a rendőrség 2013. január 9-én a Büntető Eljárásról szóló 1998. évi XIX. tv. (a továbbiakban: Be.) 188. § (1) bekezdésének a) pontja alapján a nyomozás felfüggesztéséről határozott, és a panaszos ellen elfogatóparancsot adott ki. A körözési rendszerben az adatokat másnap rögzítették.

2013. január 10-én a panaszost a BRFK Bűnügyi Szervek Bűnügyi Bevetési Osztály II. Műveleti Alosztály nyomozói elfogták és a rendőrkapitányságra előállították. Az intézkedés kezdő időpontja 12 óra 45 perc volt. A személyes szabadságot korlátozó intézkedésről jelentés készült. Az elfogás körülményeivel kapcsolatban a BRFK kerületi rendőrkapitánysága információkkal nem rendelkezik, így nincs tudomásuk arról, hogy a panaszos a megjelölt telefonszámon melyik rendőrrel beszélhetett, és milyen okból beszéltek meg találkozót a panaszossal a „K. T.-re”.

A panaszos kihallgatása 2013. január 10-én 16 óra 19 perckor kezdődött meg. Azért csak ekkor, mert a kihallgatást végző r. százados a panaszos bűnügyeiben a szakértői díjak elszámolásával kapcsolatos iratokat rendszerezte, utána pedig a gyanúsított számára védőt rendelt ki, és telefonon értesítette őt arról, hogy a panaszos kihallgatása 16 óra 00 perckor kezdődik. Az ügyvéd a kirendelést tudomásul vette és tájékoztatta az előadót, hogy másik bűnügyben történt kirendelése okán a kapitányság épületében tartózkodik. Az ügyvéd a kirendelő határozatot személyesen át is vette, de a gyanúsított kihallgatásán jelen lenni nem tudott. Ezt követően az előadó felkészült a gyanúsított kihallgatására.

Elfogását követően a panaszos egyetlen alkalommal sem jelezte, hogy rosszul érezné magát, illetve nem utalt arra sem, hogy egészségi állapota miatt orvosi ellátásra szorulna.

A kihallgatás megkezdésekor a nyomozónőt telefonon hívta fel a gyanúsított édesapja, aki a beszélgetés során előadta, hogy fia cukorbeteg. Az édesapa azt szerette volna megtudni, hogy a kihallgatás mennyi időt vesz igénybe. A panaszos édesapját a r. százados tájékoztatta, hogy a kihallgatás és a bűnügyi nyilvántartásba vétel előreláthatólag nem fog sokáig tartani.

A nyomozónő a beszélgetést követően megkérdezte a panaszost, hogy szüksége van-e gyógyszerre, esetleg orvosi ellátásra. A panaszos úgy nyilatkozott, hogy már be kellett volna adnia magának az inzulinját, de nincs rosszul, kihallgatható állapotban van, orvosi ellátásra nem szorul. Az előadó a kihallgatás során többször felhívta a panaszos figyelmét, hogy ha rosszul érzi magát, azonnal jelezze, a panaszos azonban nem számolt be egészségügyi problémáról.

A panaszost folytatólagos gyanúsított ki hallgatását követően bűnügyi nyilvántartásba vették. A panaszos kérte, hogy nyilvántartásba vételére inkább egy későbbi időpontban kerüljön sor. A rendőrség ezt a kérést elutasította, ugyanis semmilyen körülmény nem indokolta a halasztást – a panaszos a bűnügyi nyilvántartást végző nyomozónak sem jelezte, hogy rosszul érzi magát és emiatt orvosi ellátásra szorulna.

A nyomozás iratait a rendőrkapitányság a panaszos elleni vádemelési javaslatával a B. városi illetékes kerületi Ügyészségre továbbította. A kapitányságvezető kivizsgálása során a rendőrkapitányság eljáró munkatársai részéről nem állapított meg mulasztást.

2) A kapitányságvezető leveléhez csatolta a B. városi kerületi Ügyészség vezető-helyettes ügyészének 2012. december 19-én kelt átiratát, melyben a vezető-helyettes felhívta a BRFK kerületi rendőrkapitányság Bűnügyi Osztályvezetőjének figyelmét arra, hogy a panaszos első kihallgatásától számított két év 2013. február 14-én letelik, ezért a nyomozást a rendelkezésre álló határidőn belül (2013. január 19-ig) be kell fejezni. A vezető-helyettes felhívta a Bűnügyi Osztály vezetőjét, hogy a nyomozati iratokat 2013. január 4-ig végrevízióra mindenképpen küldje meg, illetve jelezte, hogy a nyomozati iratokat nem terjesztette fel a Legfőbb Ügyészségre a nyomozás határidejének meghosszabbítása érdekében.

4) Az iratokhoz csatoltan két idézés fénymásolata is megérkezett a Testülethez. A panaszost először 2013. január 4-ére idézte a rendőrkapitányság bűnügyi osztálya, 2012. január 3-án, azt követően pedig 2013. január 4-én, 2013. január 7-ére.

5) 2013. január 7-én az ügy előadójaként tevékenykedő r. százados jelentést készített, melyben a panaszossal szemben folyamatban lévő büntetőeljárás részleteit rögzítette, mivel azonban mindez jelen panaszeljáráshoz közvetlenül nem kapcsolódik, a jelentés ismertetésétől a Testület jelen állásfoglalás keretei között eltekint.

6) 2013. január 10-én a BRFK Bűnügyi Szervek Bűnügyi Bevetési Osztály II. Műveleti Alosztályának két nyomozója jelentést készített a panaszos elfogásának végrehajtásáról. A jelentés szerint a panaszost a Rendőrségről szóló 1994. XXXIV. tv. (a továbbiakban: Rtv.) 29. §-ának (1) bekezdése szerint igazoltatták, 31. §-ának (1) bekezdése alapján átvizsgálták, majd az Rtv. 33. § (1) bekezdésének b) pontja alapján elfogták.

Az intézkedés a B. városi, V. B. utcában, a K. T. előtti helyen történt, annak során a rendőrök kényszerítő eszközt nem alkalmaztak.

A jelentés szövege szerint a r. zászlós és r. főtörzsörmeister társa az intézkedés napján telefonon vette fel a kapcsolatot a panaszossal, aki ellen a BRFK egyik kerületi rendőrkapitánysága elfogatóparancsot bocsátott ki ugyanazon a napon, sikkasztás miatt. A panaszossal a rendőrök találkozót beszéltek meg a fenti címen, ahol adategyeztetést követően

elfogták, és a BRFK érintett kerületi rendőrkapitányságára előállították, ahol az ügyeletes tisztnak sérülés- és panaszmentesen átadták. A jelentés szerint a rendőrök az intézkedés során 15 km-t tettek meg a szolgálati gépkocsival.

A jelentéshez csatolt parancsnoki kivizsgálás szerint a panaszossal szemben fogatosított intézkedések jog- és szakszerűek voltak, illetőleg az Rtv. 15. §-ában meghatározott arányosság követelményének megfeleltek.

7) A kapitányság csatolta a Bűnügyi Osztály vezetője által 2013. január 9-én, 10 óra 16 perckor meghozott határozatot az elfogatóparancs elrendeléséről.

Az elfogatóparancsot a panaszossal szemben a Be. 73. §-ának (1) bekezdése alapján, a személy- és tárgykörözésről szóló 2001. évi XVIII. törvény 2. §-ában foglalt rendelkezésekre is figyelemmel rendelték el, a Btk. 317. §-ának (1) bekezdésébe ütköző, jelentős értékre elkövetett sikkasztás büntettének megalapozott gyanúja miatt.

Az elfogatóparancs szerint a panaszost elfogása esetén a Be. 73. §-ának (3) bekezdése szerint őrizetbe kellett venni és a BRFK egyik kerületi rendőrkapitányságára előállítani.

Az indokolás rögzíti, hogy az elfogatóparancs kiadása azért vált szükségessé, mert a panaszost gyanúsítottként kellett kihallgatni, ő azonban idézésekre nem jelent meg, távolmaradását nem mentette ki, lakcímének ellenőrzése nem vezetett ellenőrzése, BV intézetben pedig igazolhatóan nem tartózkodott.

A határozatot az osztályvezető a panaszos részére is kézbesíteni rendelte.

8) A BRFK kerületi rendőrkapitányságán 2012. január 10-én igazolást állítottak ki a panaszos Rtv. 33. § (1) bekezdésének b) pontja alapján fogatosított előállításának időtartamáról. Az igazolás szerint a panaszos 2013. január 10-én 12 óra 45 perctől 17 óra 7 percig tartózkodott a rendőrkapitányság épületében, személyes szabadságot korlátozó intézkedés fogatosítása miatt. Az igazoláson a panaszos aláírásával igazolta, hogy az előállítás időtartama alatt sérülése, illetve panaszja nem keletkezett.

Az igazoláshoz a rendőrkapitányság egy a panaszos által aláírt nyilatkozatot is csatolt. A nyilatkozat tanúsága szerint a panaszos az előállító helyiségbe történő befogadásakor szóban és írásban kapott tájékoztatást az előállított személyek jogait, kötelességeit és azok gyakorlásának módját illetően, valamint megismerte jogorvoslati lehetőségeit. A panaszos nyomtatott formában is átvette az előállított személy jogairól, kötelezettségeiről, valamint az előállító helyiség rendjéről szóló tájékoztatást, illetve a jogorvoslati lehetőségekről szóló tájékoztatást. A nyilatkozaton szerepel, hogy a panaszos cukorbeteg. A panaszos hozzátartozója kiértesítését, illetőleg öt órát meghaladó fogvatartása esetére élelmiszersomag kiadását nem kérte. A nyilatkozatot a panaszos 13 óra 5 perckor tette.

Egy külön íven csatolt nyilatkozat szerint, a panaszos szintén 13 óra 5 perckor úgy nyilatkozott, hogy a megjelent ügyvéd által nyújtott jogi képviselő igénybevételenek lehetőségével kapcsolatos tájékoztatást megkapta, és annak alapján úgy döntött, hogy a jogi képviselő lehetőségével nem kíván élni. A panaszos ezen nyilatkozatot is aláírta.

9) A Testületnek a fent ismertetett iratokon túlmenően álláspontja kialakításához rendelkezésére állt a panaszos gyanúsítottkénti folytatólagos kihallgatásáról az intézkedés napján kelt jegyzőkönyv. A jegyzőkönyvet az ügy előadója 16 óra 19 perckor nyitotta meg, és 16 óra 36 perckor zárta le.

A jegyzőkönyv szerint a panaszossal az előadó közölte, hogy a gyanúsítás szövegét módosították, illetve tájékoztatta, hogy a rendőrkapitányság ügyében a nyomozást befejezte és a nyomozati iratokat vádemelési javaslattal az illetékes ügyészségre megküldi.

A panaszos jelezte, hogy iratismertetésen nem kíván részt venni, azonban az ügyirat egy példányát másolatban szeretné megkapni. Egyebet az ügygel kapcsolatban elmondani nem tudott és nem is kívánt.

III.

A panaszos véleménye szerint őt nem megfelelően idézte a BRFK kerületi rendőrkapitánysága gyanúsított ki hallgatásra, éppen ezért, indokolatlanul bocsátott ki elfogatóparancsot vele szemben. A panaszos ezen túlmenően nehezményezte elfogásának körülményeit, illetőleg azt állította, hogy a BRFK kerületi rendőrkapitánysága egészségét veszélyeztette, mivel nem juthatott inzulinhoz.

A panaszos által előadott sérelmekkel kapcsolatban a Testületnek elsőként saját hatáskörét kellett vizsgálnia.

Az Rtv. 92. § (1) bekezdése alapján a Testület hatáskörébe kizárólag azon rendőri intézkedések és mulasztások tartoznak, melyek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri feladatok és utasítások teljesítésének kötelezettsége, azok megsértése vagy annak elmulasztása (különösen: intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség stb.),

- a rendőri intézkedés vagy annak elmulasztása, illetőleg törvényessége (különösen: igazoltatás, ruházat-, csomag-, jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, idegenrendészeti intézkedés, intézkedés magánlakásban, közlekedésrendészeti intézkedés stb.),

- a kényszerítő eszköz alkalmazása és törvényessége (különösen: testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, útzár, löfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás stb.),

esetén van lehetősége eljárni és az adott intézkedést vagy cselekményt vizsgálni, abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

A Testület ezzel kapcsolatban rámutat, hogy a fenti, hatásköri rendelkezések alapján nincs lehetősége annak vizsgálatára és elbírálására, hogy a rendőrség a jogszabályi rendelkezések megtartásával idézte-e a panaszost, mivel az idézést tárgyaló joganyag nem az Rtv.-ben található, hanem azt a Be. szabályozza. Az idézés szabályszerűsége a büntetőeljárás sajátlagos jogorvoslati rendszerébe tartozó kérdés, melyre a Be. 196. § (1) bekezdése által biztosított panasz lehetősége irányadó. Hasonlóképpen a rendőrség nyomozó hatóságként kifejtett tevékenysége körébe tartozónak ítélte, és nem vizsgálta a

Testület azt a kérdést, milyen módon érték el a BRFK Bűnügyi Szervek Bűnügyi Bevetési Osztály II. Műveleti Alosztály nyomozói, hogy a panaszos a megbeszélte találkozón megjelenjen.

Figyelembe véve, hogy a körözés, illetve az elfogatóparancs kibocsátására szintén a Be. rendelkezései irányadóak, a Testület úgy foglalt állást, hogy a panaszos ezen kérdéskörrel kapcsolatos sérelmeit sincs lehetősége vizsgálni. A Testület ehelyütt hívja fel rá a figyelmet, hogy a Be. vonatkozó 73. §-ának (9) bekezdésében a jogorvoslat kérdését egyértelműen rendezi, mivel a körözés elrendeléséről, valamint az elfogatóparancs kibocsátásáról szóló határozattal szemben a jogorvoslat lehetőségét kategorikusan kizárja.

A Testület vizsgálata tárgyává tette a panaszos elfogásának és előállításának jogszerűségét, valamint egészségének veszélyeztetését.

A Testület álláspontja szerint a rendőri fellépés érintette a panaszosnak Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) II. cikkében rögzített emberi méltósághoz való jogából levezethető testi épséghez fűződő jogát, valamint IV. cikkében biztosított személyes szabadsághoz való jogát – az alábbiak szerint.

1) A panaszos elfogásával és előállításával összefüggésben a Testület az alábbi megállapításokat teszi.

A rendőrség által megküldött iratok szerint a panaszost az Rtv. 33. § (1) bekezdésének b) pontja alapján fogták el. A kapitányságvezető tájékoztatása szerint, mivel a panaszos holléte egyéb módon nem volt felderíthető, a kapitányság 2013. január 9-én a panaszos ellen elfogatóparancsot adott ki.

A kapitányság csatolta a Bűnügyi Osztály vezetője által 2013. január 9-én, 10 óra 16 perckor meghozott határozatot az elfogatóparancs elrendeléséről. Az elfogatóparancsot a panaszossal szemben a Be. 73. §-ának (1) bekezdése alapján, a személy- és tárgykörözésről szóló 2001. évi XVIII. törvény 2. §-ában foglalt rendelkezésekre is figyelemmel rendelték el, a Btk. 317. §-ának (1) bekezdésébe ütköző, jelentős értékre elkövetett sikkasztás büntetnének megalapozott gyanúja miatt.

Az Rtv. 33. § (1) bekezdésének b) pontja értelmében „a rendőr a további intézkedés megtétele céljából elfogja és az illetékes hatóság elé állítja azt, aki ellen elfogatóparancsot, nemzetközi elfogatóparancsot, illetve európai elfogatóparancsot adtak ki”.

Az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése rögzíti, hogy „a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak”.

A Be. 73. §-ának (3) bekezdése a következőképpen rendelkezik: „szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekmény esetén, valamint az e törvényben meghatározott más esetekben a terhelt elfogása és megtalálása esetén meghatározott bíróság, ügyész, illetőleg nyomozó hatóság elé állítása is elrendelhető (elfogatóparancs). Azt, aki ellen elfogatóparancsot

bocsátottak ki, megtalálása esetén őrizetbe kell venni, és huszonnégy órán belül az elfogatóparancsot kibocsátó vagy az abban megjelölt más ügyész, illetve nyomozó hatóság, illetőleg hetvenkét órán belül az elfogatóparancsot kibocsátó vagy az abban megjelölt más bíróság elé kell állítani”.

Kétségtelen, hogy körözött személy beazonosítása esetén az eljáró rendőrnek haladéktalan intézkedési kötelezettsége keletkezik, amelynek keretében végre kell hajtania az érintett személy elfogását és előállítását a megfelelő szervhez.

A rendőrség által a Testület rendelkezésére bocsátott iratok alapján megállapíthatóvá vált, hogy a panaszossal szemben elfogatóparancs volt érvényben, tehát létezett olyan jogerős határozat, amely a panaszos szabadságának korlátozásához jogalapot teremtett. Az elfogatóparancs alapján az intézkedés napján a panaszos körözése folyamatban volt.

A fentiek alapján aggálytalanul kijelenthető, hogy a panaszos az elfogása idején körözés hatálya alatt állt, ezért elfogását és előállítását megfelelő felhatalmazás birtokában végezték el az intézkedő rendőrök, így annak következtében személyes szabadsághoz való alapvető jogának megsértése nem valósult meg.

2) Ezt követően a Testület a panaszos előállításának időtartamát vizsgálta.

Az Rtv. 15. §-a szerint a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával. Több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár.

Az Rtv. 33. § (3) bekezdése szerint a rendőrség az előállítással a személyi szabadságot csak a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozhatja.

A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolg. Szab.) 30. §-ának (3) bekezdése szerint az előállítás a fogvatartott személy szabadon bocsátásáig vagy őrizetbe vételéig, illetve előzetes letartóztatásáig, de legfeljebb az Rtv. 33. §-ának (3) bekezdésében meghatározott ideig tart.

Az Rtv. 33. § (3) bekezdése főszabályként a „szükséges” időt jelöli meg és csak végső korlátként, határozza meg a 8 órás (illetve indokolt esetben, külön alaki feltételek mellett a további 4 órás) időtartamot. Felhívja a Testület a figyelmet az előállítás intézményének a személyi szabadságot súlyosan korlátozó jellegére, amelyre értelemszerűen vonatkozik az Rtv. 15. § (1) bekezdésében meghatározott általános arányossági követelmény is.

A panaszos részére előállításáról kiállított igazolás alapján tényként rögzíthető, hogy a panaszossal szemben 12 óra 45 perckor kezdődött meg az intézkedés – ez nagyságrendileg a panaszos által előadottakkal is egybeesik. Az igazolás szerint a panaszos 17 óra 7 percig tartózkodott a BRFK érintett kerületi rendőrkapitányságának épületében, tehát előállítása összességében 4 óra 22 percet vett igénybe.

Mivel az elfogás foganatosításáról készült jelentés nem tünteti fel, mikor adták át a BRFK Bevetési Osztály nyomozói a panaszost a rendőrkapitányságnak, a Testület arra támaszkodott, hogy a panaszos a rendőrkapitányságon 13 óra 5 perckor tette meg az előírt nyilatkozatokat, tehát az intézkedés kezdetét 20 perccel követően már biztosan az épületben tartózkodott. A panaszos kihallgatása 16 óra 19 perckor kezdődött meg, és 16 óra 36 perckor került sor a kihallgatási jegyzőkönyv lezárására.

A Testület megkísérelte feltárni, mivel telt a panaszos előállításának időtartama 13 óra 5 perc, és 16 óra 19 perc között. Ezzel kapcsolatban a kapitányság vezetője a Testület tudomására hozta, hogy addig a panaszos kihallgatását végző r. százados a szakértői díjak elszámolásával kapcsolatos iratokat rendszerezte, utána pedig a gyanúsított számára védőt rendelt ki. A védőt telefonon értesítették arról, hogy a panaszos kihallgatása 16 óra 00 perckor kezdődik. Az ügyvéd a kirendelést tudomásul vette és tájékoztatta az előadót, hogy másik bűnügyben történt kirendelése okán a kapitányság épületében tartózkodik, később pedig a kirendelő határozatot személyesen átvette, de a kihallgatáson jelen lenni nem tudott. Ezt követően az előadó felkészült a gyanúsított kihallgatására.

A rendőrkapitányság által csatolt nyilatkozat szerint a panaszos 13 óra 5 perckor arról nyilatkozott, hogy a megjelent ügyvéd által nyújtott jogi képviselő igénybevételének lehetőségével kapcsolatos tájékoztatást megkapta, és annak alapján úgy döntött, hogy a jogi képviselő lehetőségével nem kíván élni.

A panaszost a kihallgatási jegyzőkönyv 16 óra 36 perckor megtörtént lezárása után bűnügyi nyilvántartásba vették, majd 17 óra 7 perckor szabadították.

A Testület álláspontja szerint szembeötlő, hogy abból a négy órás időtartamból, melyet a panaszosnak ténylegesen a rendőrkapitányságon kellett töltenie, három órán keresztül kellett kihallgatásának megkezdésére várakoznia.

A Testület értékelte, hogy a Be. 46. §-ának a) pontja alapján kötelező védő részvétele, ha a bűncselekményre a törvény öt évi vagy ennél súlyosabb szabadságvesztés rendel, és figyelembe vette, hogy a panaszos esetében feltehetőleg ez az eset állt fenn, mivel a Btk. 317. §-ának (1) bekezdésébe ütköző, de a (6) bekezdés b) pontja szerint minősülő sikkasztást a törvény két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel sújtja. Mivel azonban a védő a rendőrkapitányság álláspontja szerint is az épületben tartózkodott, és a kirendelés tudomásulvételekor azonnal közölte, hogy a kihallgatáson nincs módja részt venni, a Testület eltúlzottnak találta, hogy a panaszost három órán keresztül várakoztatták, különböző egyéb adminisztratív teendőkre hivatkozva.

A Testület az időtartam arányosságának megítélésekor tekintettel volt továbbá arra a körülményre, hogy a panaszos cukorbetegségéről a rendőrkapitányság munkatársainak 13 óra 5 perctől kezdve tudomása volt, mivel arról a panaszos nyilatkozatot tett, egyértelmű volt tehát a panaszos mielőbbi szabadon bocsátásának fontossága – függetlenül attól a kérdéstől, rosszul volt-e a panaszos, avagy sem.

A Testület tehát kimondta, hogy a panaszos előállításának időtartama aránytalanul hosszú volt, így az személyes szabadsághoz való jogának súlyos fokú sérelmét okozta.

3) A panaszos álláspontja szerint a rendőrség eljárása egészségét veszélyeztette. A panaszos szerint a fogdában nincs orvosi segítségre lehetőség, és bár fogvatartása alatt jelezte, hogy inzult kell kapnia, mindig azt mondták, hogy nem tudnak adni, és legyen türelemmel.

Az Rtv. 18. §-ának (2) bekezdése kimondja, hogy a sérült, beteg vagy más okból sürgős orvosi ellátásra szoruló fogvatartottat orvosi ellátásban kell részesíteni.

A kapitányság álláspontja szerint a panaszos elfogását követően egyetlen alkalommal sem jelezte, hogy rosszul érezné magát, illetve nem utalt arra sem, hogy egészségi állapota miatt orvosi ellátásra szorulna. A kihallgatás megkezdésekor a nyomozónőt telefonon hívta fel a gyanúsított édesapja, aki a beszélgetés során előadta, hogy fia cukorbeteg. Az édesapa azt szerette volna megtudni, hogy a kihallgatás mennyi időt vesz igénybe. A panaszos édesapját a r. százados tájékoztatta, hogy a kihallgatás és a bünyügyi nyilvántartásba vétel előreláthatólag nem fog sokáig tartani. A nyomozónő a beszélgetést követően megkérdezte a panaszost, hogy szüksége van-e gyógyszerre, esetleg orvosi ellátásra. A panaszos úgy nyilatkozott, hogy már be kellett volna adnia magának az inzulinját, de nincs rosszul, kihallgatható állapotban van, orvosi ellátásra nem szorul. Az előadó a kihallgatás során többször felhívta a panaszos figyelmét, hogy ha rosszul érzi magát, azonnal jelezze, a panaszos azonban nem számolt be egészségügyi problémáról. Noha a panaszos a rendőrkapitányság által előadottak szerint is szerette volna mielőbb a rendőrség épületét, és ezért kérte, hogy bünyügyi nyilvántartásba vételére egy későbbi időpontban kerüljön sor, egyáltalán nem utalt rá, hogy egészségügyi probléma miatt kíván távozni, így kérését elutasították.

A Testület a panaszos nyilatkozata alapján tényként kezelte, hogy a panaszos cukorbetegségről a rendőrkapitányság munkatársainak tudomása volt. Ugyanakkor a kérdés lényegét illetően ellentmondás mutatkozik a felek előadása között: a panaszos szerint többször is jelezte rosszulétét, illetve azt, hogy inzulinra van szüksége, a rendőrkapitányság szerint azonban a panaszos kérdésre is azt közölte, hogy kihallgató állapotban van, és nem szorul orvosi ellátásra.

Mivel egyéb, a tényállás feltárására alkalmas bizonyíték nem állt rendelkezésre, a Testület a fentiek alapján nem juthatott más következtetésre, minthogy a panaszos testi épséghez való jogának sérelme a rendőri intézkedéssel összefüggésben nem megállapítható.

IV.

A Testület elsőként hatáskörének hiányát állapította meg a panaszos idézésének szabályszerűségét, valamint az elfogatóparancs kibocsátásának indokoltságát illetően. Ezt követően kimondta, hogy a panaszos az elfogása idején körözés hatálya alatt állt, ezért elfogását és előállítását megfelelő felhatalmazás birtokában végezték el az intézkedő rendőrök, így annak következtében személyes szabadsághoz való alapvető jogának megsértése nem valósult meg.

A Testület az előállítás időtartamát aránytalanul hosszúnak találta, melynek kapcsán a panaszos személyes szabadsághoz való alapvető jogának sérelmét állapította meg. A panaszos testi épséghez való jogának sérelme a rendőrkapitányság és a panaszos

előadásai között húzódó ellentmondás feloldására alkalmas bizonyíték hiányában nem volt megállapítható.

A megvalósult alapjogsértés a Testület megítélése szerint elérte a súlyosság azon fokát, amely indokoltta tette a panasz és az állásfoglalás megküldését az országos rendőrfőkapitánynak, ezért a Testület a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

Budapest, 2013. augusztus 1.

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Féja András
előadó testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET